

KAALI METEORIIDIKRAATER

2021. aasta

külastajauuringu tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse kõikidel aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel - Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

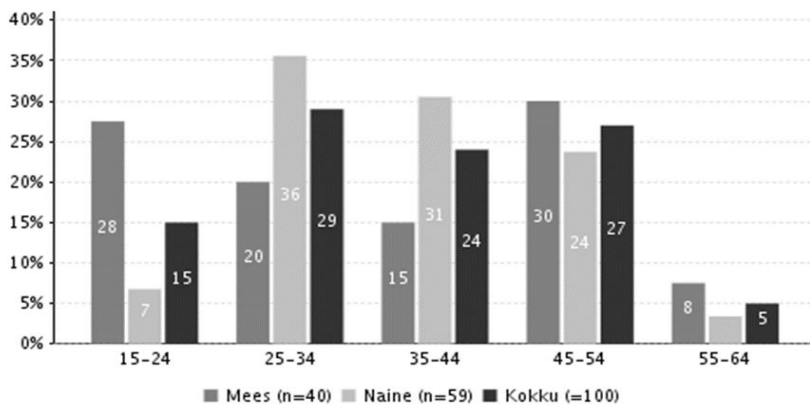
<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

Perioodil 15. juuli 2020 - 15. juuli 2021 korraldati küllastajauuring kõikidel RMK poolt hallatavatel looduses liikumise taristuga puhke- ja kaitsealadel. Lisaks korraldati uuring Sagadi metsakeskuses.

Käesolev küllastajauuringu aruanne on koostatud Saaremaa puhkeala koosseisus oleva Kaali meteoriidikraatri juures kogutud 120 ankeedi baasil.

Tulemused

Kaali meteoriidikraatri küllastajatest oli küllastajauuringu andmetel 59% naissoost ja 41% meessoost. Kõrgharidusega inimesi oli 46%, keskeriharidusega 25%, keskkharidusega 25%, põhiharidusega 4% ja algharidusega 1% vastanutest. Vastanute vanuseline jagunemine on toodud Joonisel 1.

Joonis 1. Vastanute vanuseline jagunemine sugude järgi rühmitatuna

Meteoriidikraatri küllastajatest 96% elab Eestis. Lisaks oli küllastajaid ka Soomest (2%), Ameerika Ühendriikidest, Belgiast ja Lätist. Suurim Eesti küllastajate hulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (31%), Tartu linn (8%), Saaremaa vald, Pärnu linn (5%), Türi vald, Saku vald, Harku vald (3%), millele järgnevad teised omavalitsused.

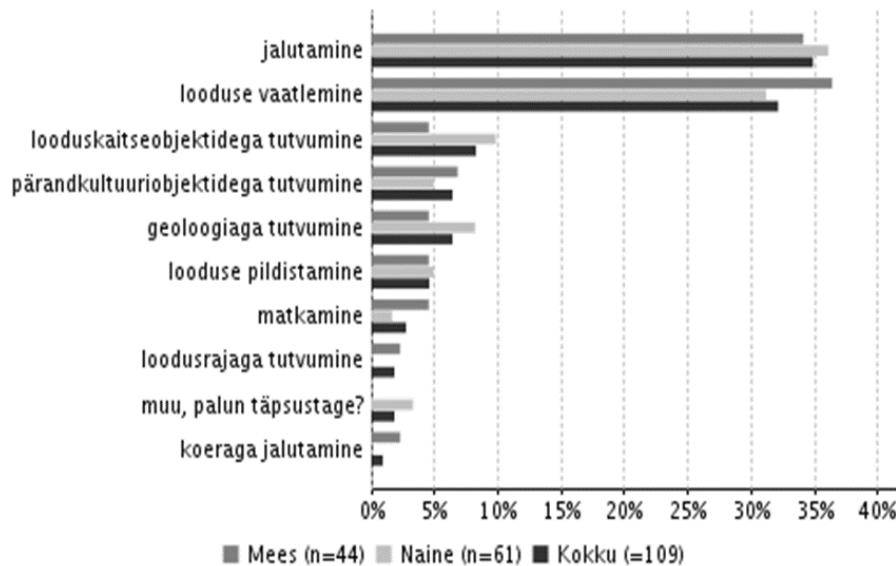
Meteoriidikraatrit küllastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (95% vastanutest), seejärel 6 või enama inimese seltskonnas (4%) ja üksinda (1%). Igas teises seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest ja sõpradest (Tabel 1).

Tabel 1. Seltskonna koosseis

Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	98	82
teised sugulased	1	1
sõbrad	16	13
töökaaslased	2	2
kutse- või ülikooli õpilasgrupp	1	1
klubi, ühing vms	1	1
Kokku	119	100

Kaali meteoriidikraater oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 8%-le, üks mitmest planeeritud sihtpunktist 59%-le ja planeerimata sihtkoht 32%-le vastanutest.

Tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid jalutamine, looduse vaatlemine, looduse pildistamine, looduskaitseobjektiga tutvumine, geoloogiaga tutvumine jne. Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad jalutamist, looduse vaatlemist jne (Joonis 2).

Joonis 2. Külastajate kõige olisem tegevus

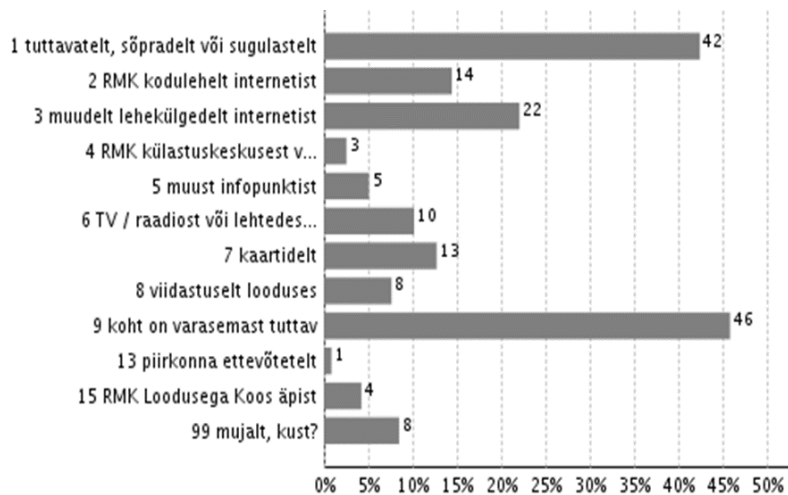
Seekordse külastuse jooksul külastasid vastanud lisaks Kaali meteoriidikraatritele ka teisi Saaremaa puhkeala objekte: Mändjala loodusmaja ja õpperada (10% vastanutest külastas või kavatses külastada), Tuhkana telkimisala ja Koigi õpperada (8%), Triigi telkimisala (7%), millele järgnevad teised puhkeala objektid. 8% vastanutest külastas ka Kaali meteoriitika- ja paekivimuseumi.

Kaali meteoriidikraatri külastusest 70% tehakse suvel (juuni-august), 12% sügisel (september-november), 11% kevadel (aprill-mai) ja 8% talvel (detsember-märts).

Esimest korda külastas Kaali meteoriidikraatrit 34% vastanutest. Külastajad viibisid meteoriidikraatri juures keskmiselt 0,8 tundi.

Saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (97% vastanutest), jalgsi oli 2%, tellitud bussiga ja sõiduauto haagissuvilaga ning matkabussiga 1%.

Meteoriidikraatri kohta informatsiooni hankimisest annab ülevaate Joonis 3.

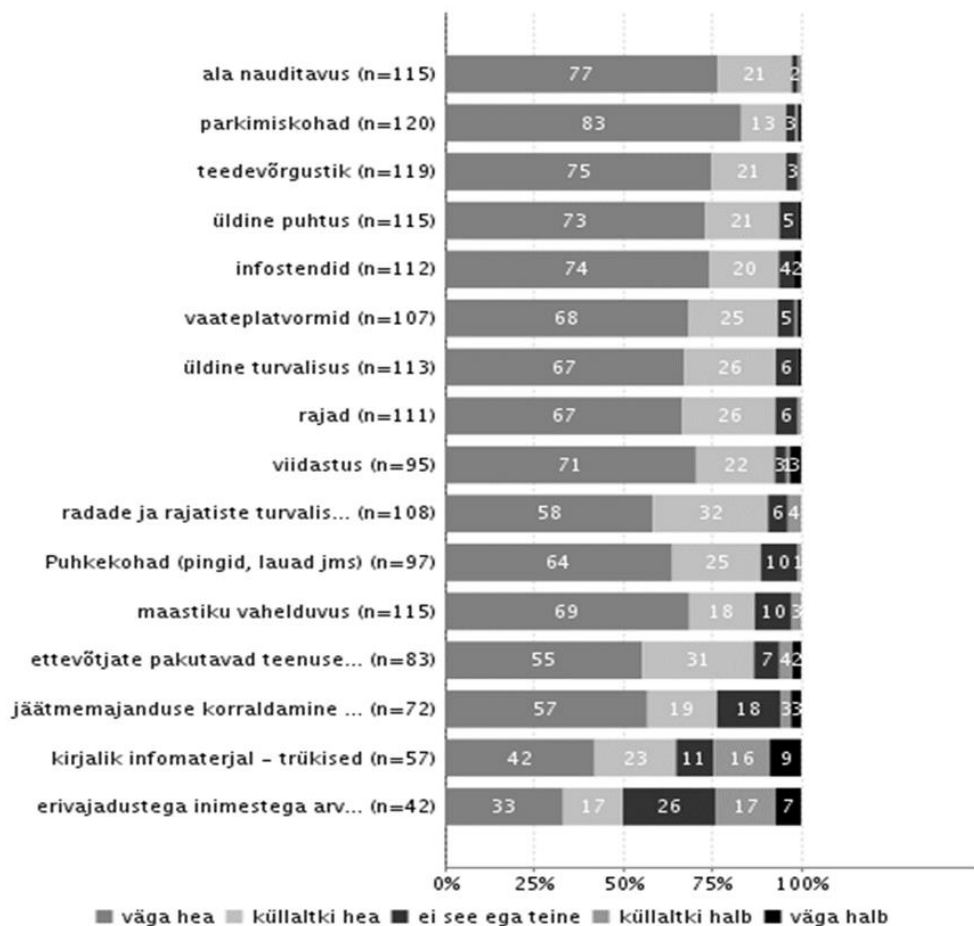

Joonis 3. Informatsiooniallikas

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha meteoriidikraatri ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 30% kraatri juures käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 43,34 eurot külastuskorra kohta (mediaan 66,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest ja majutusele, seejärel ostudele bensiinijaamades ja ostudele kohvikutes ning restoranides.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, viibimine koos oma seltskonnaga, olla perega, tutvumine alaga, mürast ja saastest eemal viibimine, stressi maandamine, meelerahu jne.

Üldiselt hinnati Kaali meteoriidikraatri ala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid ala külastajad parkimiskohtade, teedevõrgustiku, infostendide, vaateplatvormide, radade, viidastuse, puhkekohtade jne kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid külastajad erivajadusega inimestega arvestamisele (Joonis 4).

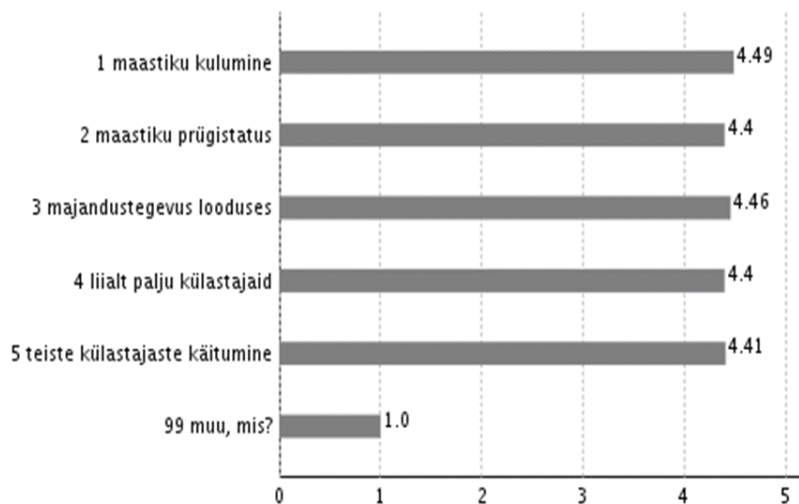

Joonis 4. Teenuste ja rajatiste kvaliteet

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 94% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid erivajadustega inimeste teenuste hulga.

Kaali meteoriidikraatri külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas.

Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt (Joonis 5). Muude häiringute all nimetati mõnel korral inimeste käitumise ja taristuga seotud aspekte.

5 = üldse mitte, 4 = küllaltki vähe, 3 = ei see ega teine, 2 = küllaltki palju, 1 = väga palju

Joonis 5. Küllastust häirivad tegurid

71% küllastajatest tundsid, et tänu Kaali meteoriidikraatri seekordsele küllastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne heaolu. Küsimusele, kus paluti hinnata küllastuse mõju oma tervisele ja enesetundele rahalises väärtuses, olid küllastajad sagedamini välja toonud summa 6 eurot.

Küsitluses paluti vastajatel hinnata ettevõtjate poolt pakutavate teenuste vajadust eurodes ühe inimese kohta Kaali meteoriidikraatri alal ja ümbruskonnas. Kõige enam tuntakse puudust toitlustusest (43% uuringus osalejatest), seejärel kauplustest (28%), majutusest (13%), juhendatud retkekorraldusest (12%) ning spordi- ja harrastusvõimalustest (10%). Enim nimetatud summad inimese kohta oli 40 eurot majutuse eest, 20 eurot spordi- ja harrastusvõimaluste eest, 10 eurot ostude eest kauplustes, juhendatud retkekorralduse ning toitlustuse eest.

Küsimusele, kus paluti hinnata Kaali meteoriidikraatri kohta väljapandud infomaterjale, vastas 74%, et infot on piisavalt, 23% soovis rohkem infot kraatri tekkeloo kohta, 8% soovis rohkem infot ajaloo kohta ja 6% soovis rohkem infot looduse kohta.

Küllastajauuringu tulemuste põhjal arvatud Kaali meteoriidikraatri võrreldav küllastajarahuloluindeks oli 4,52 (üleriigiline loodusala küllastajarahuloluindeks oli 4,45).